

Chambre des Représentants.

SRANCE DU 2 DÉCEMBRE 1920.

PROPOSITION DE LOI
en vue de la glorification d'un soldat mort, non identifié,
de la guerre 1914-1918.

DÉVELOPPEMENTS

MESSIEURS,

Au risque de nous entendre dire que nous venons trop tard et que la Belgique est le pays de la contrefaçon, nous avons cru bien faire en reprenant l'idée simple et touchante qui vient d'être réalisée à Paris et à Londres, au jour anniversaire de la conclusion de l'armistice et qui a donné lieu à d'émouvantes manifestations où tout un peuple communia dans une même pensée de gratitude et de pitié. Un tommy inconnu dort son dernier sommeil à l'Abbaye de Westminster parmi les grands poètes et les hommes illustres. Un poilu de France, anonyme lui aussi, a pour tombeau géant l'Arc de Triomphe du rond-point de l'Étoile. L'idée devait se faire jour en Belgique, d'un hommage semblable rendu, à Bruxelles, à l'un des nôtres, à un pauvre « jass » inconnu tombé à Barchon, sur la Nèthe, dans la farouche résistance de l'Yser ou bien encore au cours de la bataille libératrice des Flandres. Des journaux s'en sont emparés et ont ouvert des souscriptions. Tout en rendant hommage au sentiment qui les inspira, nous estimons qu'une telle glorification ne peut être que nationale et doit se faire en vertu d'une décision solennelle du Parlement.

Quelles que soient nos inévitables divergences, notamment sur la façon de concevoir l'organisation de la défense du pays, nous serons tous unis, une fois encore, pour payer le tribut de gratitude qu'ils méritent aux martyrs de l'indépendance nationale, aux héros obscurs qui se sont sacrifiés pour épargner à notre peuple un honteux asservissement.

3638 soldats belges et 53 officiers ont été portés *disparus*. Parmi eux, se trouvent ces *non identifiés* dont les restes sont enfouis sous d'humbles croix de bois, sur la colline de Passchendaele ou aux abords de la forêt de Houthulst. *Entre les plus beaux noms leur nom est le plus beau*, disait Hugo des soldats morts de l'an II. Ce nom ici, c'est : « Le soldat belge inconnu. » Que

l'un d'eux, pris au hasard, soit ramené à Bruxelles et qu'il soit placé dans un sarcophage de pierre ou de bronze, simple de lignes, devant le Palais de Justice. En le plaçant là, nous marquerons une fois de plus que c'est uniquement pour la défense du Droit violé par l'Allemagne impérialiste de 1914, que la Belgique pacifique, victime d'une abominable agression, a pris les armes et résisté stoïquement.

Louis PIÉRARD.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 2 DECEMBER 1920.

Wetsvoorstel

tot verheerlijking van een onbekenden soldaat, gesneuveld
in den oorlog van 1914-1918.

TOELICHTING.

MIJNE HEEREN,

Op gevaar af het verwijt te moeten hooren dat wij te laat komen en dat België het land van de namaaksels is, hebben wij gemeend wel te doen het eenvoudige en treffende voorbeeld na te volgen van Parijs en Londen, waar, op den verjaardag van den wapenstilstand, de roerende betoogingen hebben plaats gehad, waarbij gansch een volk vereenigd was in een zelfde gevoelen van dankbaarheid en piëteit. Een onbekende tommy slaapt zijn laatsten slaap in de Westminsterabdij, naast de groote dichters en de beroemde mannen. Een Fransche onbekende poilu krijgt als grafstede de Zegeboog bij het rondpunt der « Etoile ». In België moest ook de gedachte oprijzen te Brussel een dergelijke hulde te brengen aan een der ouden, aan een armen onbekenden « jass », gevallen te Barchon, op de Nethe, in den wilden kamp aan den Yzer, ofwel in den slag die de Vlaanders bevrijdde. Dagbladen hebben het dadelijk opgevat en inschrijvingen geopend. Al brengen wij hulde aan de gevoelens die hen leiden, meenen wij toch dat die verheerlijking van de Natie moet uitgaan, en moet geschieden krachtens eene plechtige beslissing van 't Parlement.

Welke ook de meeningen zijn die ons onvermijdelijk verdeelen, namelijk inzake de organisatie van 's lands verdediging, zullen wij voor een maal nog eens vereenigd zijn om een welverdiend blijk van dankbaarheid te brengen aan de martelaars van 's Lands Onafhankelijkheid, aan de onbekende helden die zich opgeofferd hebben om ons volk te redden van de schandelijke slavernij.

3,638 Belgische soldaten en 53 officieren staan vermeld als *verdwenen*. Onder hen bevinden zich de *onbekenden* wier overschot begraven ligt onder de schamele houten kruisen op de heuvels van Passchendaele of rond het bosch van Houthulst. « *Onder de schoonste namen is hun naam het schoonst* »,

zei Victor Hugo van de soldaten die gevallen waren in 't jaar II. Deze naam is bij ons : « de Belgische onbekende soldaat ». Laten we een van hen, uit den hoop gekozen, naar Brussel brengen en hem plaatsen in een steenen of bronzen sarcophaag, in eenvoudige lijnen gebouwd, en tegenover het Paleis van Justitie opgericht. Met hem daar te plaatsen zullen wij nogmaals te kennen geven dat het vreedzame België, slachtoffer van een afschuwelijken aanval, de wapens opnam en standvastig weerstand bood, ênkel en alleen voor het Recht dat door het imperialistische Duitschland van 1914 geschonden werd.

Louis PIÉRARD.

(ANNEXE AU N° 7).

(BIJLAGE VAN N° 7).

PROPOSITION DE LOI

en vue de la glorification d'un soldat mort, non identifié, de la guerre de 1914-1918.

ARTICLE PREMIER.

Les restes, non identifiés, d'un soldat belge tué au cours de la guerre 1914-1918 seront, aux frais de la Nation, exhumés et transportés à Bruxelles pour y être placés, dans un sarcophage, en un lieu public.

ART. 2.

Un crédit de cent mille francs est inscrit à cet effet au budget de 1921.

WETSVOORSTEL

tot verheerlijking van een onbekenden soldaat, gesneuveld in den oorlog 1914-1918.

EERSTE ARTIKEL.

Het stoffelijk overschot van een onbekenden Belgischen soldaat, gesneuveld in den oorlog 1914-1918, zal, op de kosten van de Natie, ontgraven en naar Brussel overgebracht worden om, op eene openbare plaats, te worden neergelegd in een sarcophaag.

ART. 2.

Een crediet van honderd duizend frank wordt daartoe op de begrooting voor 1921 uitgetrokken.

LOUIS PIÉRARD,
Jules MATHIEU,
Fernand GOLENTAUX,
Maurice CBICK,
Alph. G. VAN HOECK,
Fug. MASSON.